

УДК 72.03

Воробйова І. Ю., Ємельяненко С. О., студенти спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія

Науковий керівник: Нехаєва А. Г., викладач спеціальних дисциплін

(Кам'янський енергетичний фаховий коледж, м.Кам'янське, Україна)

ВІД ПІРАМІД ДО ХМАРОЧОСІВ: ЕВОЛЮЦІЯ АРХІТЕКТУРНИХ РІШЕНЬ

Архітектура завжди відображала рівень розвитку суспільства, його технологічні можливості, духовні цінності та економічний потенціал. Від найдавніших споруд людство прагнуло створювати будівлі не лише функціональні, але й символічні. Перші відомі архітектурні пам'ятки – мегалітичні споруди (Стоунхендж, дольмени), які виконували культові й астрономічні функції. У Стародавньому Єгипті архітектура досягла високого рівня: піраміди стали втіленням величі та могутності. Давньогрецькі та римські храми, амфітеатри й акведуки демонстрували гармонію, інженерну винахідливість і прагнення до краси.

У Середньовіччі архітектура перейшла до готики з її стрілчастими арками та величними соборами, що символізували духовність. В Україні цього часу сформувалася власна архітектурна традиція: Софійський собор у Києві, Золоті ворота, Києво-Печерська лавра стали символами могутності Київської Русі. Пізніше розвинулося українське бароко (Андріївська церква, Михайлівський Золотоверхий монастир), а в Карпатах з'явилися унікальні дерев'яні церкви, що гармонійно поєдналися з природним середовищем.

Індустріальна революція ХІХ століття принесла нові матеріали – сталь, бетон, скло. Це дало поштовх до створення висотних будівель, фабрик, вокзалів, мостів. ХХ століття стало епохою модернізму, функціоналізму та конструктивізму: архітектура набула раціональності, простоти та масовості. Паралельно виникли течії, що прагнули поєднувати традицію і новаторство. Сьогодні архітектура – це не лише форма, але й технологія: енергоефективні будівлі, «розумні» системи управління, використання цифрового моделювання (BIM). Хмарочоси стали символом сучасних мегаполісів і розвитку міст.

В Україні нова архітектура виражається у появі скляних бізнес-центрів і житлових комплексів: хмарочоси «Парус», «Гулівер», ТРЦ Ocean Plaza у Києві, сучасні офісні квартали у Львові та Харкові. Вона тяжіє до мінімалізму, технологічності та екологічності, але водночас намагається зберегти національні елементи у стилістиці. Очікується подальша інтеграція новітніх технологій у будівництво. Перспективними є 3D-друк споруд, біонічна архітектура, що наслідує форми природи, та повсюдне використання відновлюваних джерел енергії. Будівлі майбутнього будуть максимально екологічними, автономними та адаптивними.

В Україні дедалі більше уваги приділяється зеленому будівництву, енергоефективності та цифровим технологіям, а також відродженню історичних будівель із використанням сучасних матеріалів. Це відкриває перспективу гармонійного поєднання традиційної архітектури з інноваціями. Еволюція архітектурних рішень – це шлях від монументальних пірамід до гнучких, технологічних хмарочосів. Кожна епоха залишила у спадок унікальні ідеї, що надихають сучасних архітекторів. Майбутнє архітектури полягає у гармонійному поєднанні традицій, інновацій і турботи про довкілля.

Українська архітектура є яскравим прикладом цього шляху: від Софії Київської та дерев'яних храмів Карпат до сучасних скляних висоток Києва й Львова, вона поєднує глибоку історичну спадщину з новітніми тенденціями.